

Dəqiqə, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qıblagahundur.

(Signature)

ŞƏRQ QAPISI

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Sayı: 29 (19.943)

13 fevral 2010-cu il, şənbə

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabinetli

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

E-mail: serqqapisi@nakchivan.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Fevralın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ağdaş rayonuna gəlmişdir. Dövlətimizin başçısı Ağdaş şəhərinin mərkəzindəki Heydər Əliyev adına istirahət parkında ulu öndərin abidosunu ziyarət edərək öntüne gül dəstəsi qoymuş, parkda aparılmış yenidənqurma və abadlıq işləri ilə tanış olmuşdur. Sonra Heydər Əliyev Fonduñun təşəbbüsü ilə inşa olunmuş Habil Əliyev adına Ağdaş Şəhər Musiqi Məktəbində yaradılmış şəraitlə tanış olmuş, şəhərin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində ilkın suyun verilməsini bildirən açılış mərasimində, Ağdaş Olimpiya-İdman Kompleksinin açılışında və Ağdaşda Mərkəzi Rayon Xəstəxanasının yeni binasının və regional elektrik yarımstansiyasının təməl-qoyma mərasimlərində iştirak etmişdir. Bununla da dövlət başçısının Ağdaş rayonuna səfəri başa çatmışdır.

Naxçıvanda İran İslam inqilabının 31-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilmişdir

Fevralın 11-de İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı Baş Konsulluğu ölkəsinin milli bayramı-İslam İnqilabı Günü münasibətile rəsmi qəbul teşkil etmişdir.

İran İslam Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himmləri səslendirildikdən sonra "Qurani-Kərim" dən ayələr oxunmuşdur.

İranın Naxçıvandakı Baş konsulu Seyid Məhəmməd Təbətəbəyi ölkəsinin inqilabdan öten 31 il ərzində

keçidiyi inkişaf yolundan dənişmiş, bütün sahələrdə böyük tərəqqiye nail olunduğu bildirmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, 1979-cu ilde İran xalqı öz azadlığı və istiqlaliyyəti uğrunda mübarizəyə qalxaraq qəlebə qazanmış, ölkənin milli sərvətləri xalqın rifahi naminə istifadə olunmağa başlanılmışdır. İnqilabdan sonra İran İslam Respublikası inkişaf edərək bugünkü yüksək seviyəsinə gelib çatmışdır.

Ardı 2-ci sehifədə

Xəbər

Test-sınaq imtahanlarının nəticələri müzakirə edilib

Şahbzə rayonunda məktəblilər arasında keçirilən test-sınaq imtahanlarının nəticələri ilə əlaqədar müşavirə keçirilmişdir. Müşavirədə rayon təhsil şöbəsinin müdürü Tarverdi Qurbanov çıxış edərək ötən dərs ilinin yekununu və test-sınaq imtahanlarının nəticələrini tədbir iştirakçılarının dəqiqətine çatdırmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, ötən il məktəbi bitirən məzunlardan 61 nəfəri ali məktəblərə, 10 nəfəri orta ixtisas məktəblərinə qəbul olmuşdur. Buna 11 nəfəri 500-700 intervalında bal toplamış, bir nəfər isə ixtisas qrupu üzrə Azərbaycan Respublikasının birincisi olmuş və Prezident təqədümüne layiq görülmüşdür.

Hazırda IX-XI siniflərdə 729 nəfər şagird təhsil alır. Buna 357 nəfər test-sınaq imtahanında iştirak etmişdir. Dərs ilinin birinci yarısında aparılmış test-sınaq imtahanlarında 130 nəfər iştirak etmiş, 89 nəfər keçid balını keçmiş, 11 nəfər 500-dən yuxarı, 3 nəfər 600-dan yuxarı bal toplamışdır. Son sınaq imtahanlarında isə 142 nəfər iştirak etmiş, onlardan 25 nəfəri 200-300, 49 nəfəri 300-dən yuxarı, 30 nəfəri isə 400-700 intervalında bal toplamışdır.

Müşavirədə Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Piri Nağıyev və rayon icra həmkəriyyətinin başçısı Nureddin Quliyev çıxış edərək ölkəmizdə, eləcə də məktəb respublikamızda təhsil göstərişlərinə dövlət qayğıından, təhsilin hər bir camiyatın inkişafındakı rolundan danışmışdır.

Nuray ƏSGƏROVA

Şada gündən-günə çiçəklənir, müasir, inkişaf etmiş Azərbaycan kəndinin nümunəsinə çevrilir

Vətən sərhəddən başlanır. Bu fikrin çox dərin mənası var. Cənki sərhəd qorunmursa, vətəndən səhəbat gedə bilməz. Vətənin taleyi onun sərhədlerinin necə qorunmasından asılıdır. Bu şəraflı vəzifəni sərhədçilərimiz və yaşasın belə ünvanlarında yerləşən yaşayış məntəqələrinin sakinləri de can-başla yerinə yetirir, hər zaman ayıq-sayıqlıqları ilə lazım gələndə silah sərilib votanın keşiyində olduqlarının nümayis etdirir. Muxtar respublikamızın sərhəddə yerləşən yaşayış məntəqələrinən biri de Şahbzə rayon mərkəzindən 22 kilometr məsafədə, düşmənə üz-üzə mövqədə yerləşən Şada kəndidir.

Kəndin sakinləri 1990-ci ildə erməni tacavüzüne qarşı yurdun müdafiəsinə qalxmış, düşmənə qarşı igitlikle vuruşmuş, şəhid vermiş, amma düşməni kənd girməyə buraxmamışlar. Artıq o günler arxada qalib. Milli ordumuzun müdafiə qabiliyyəti artır-

lib, maddi bazası gücləndirilib, igit vətən oğulları gecə-gündüz sərhəddən ayıq-sayıqlıqları dayanıblar. Digər sərhəd yaşayış məntəqələrimiz kimi, Şada da hərtərəfli dövlət qayğısı ilə ehətə olunub. Bu qayğının işiində Şada inkişaf edir və xoş günlərini ya-

yır. Kəndə gedərkən də bir el deyimini də xatırladım: Abad yurd yoluñdan tanınır. Şədənin yolu o qədər gözəl, səliqəli və abad idi ki, herden dağ kəndinə getdiyimini unudurdum.

Şahbzə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Şada kəndi üzrə nümayəndəsi Bəxtiyar Abbasovdan öyrəndik ki, kəndin ümumi ərazisi 1300 hektardır. Şədənin 182 nəfər sakini 57 təserrüfatda birləşib. Kənd adamları mövcud alverişli imkanlarından şəmərəli istifadə edərək hem ekin-biçinli möşəqlər olur, hem da həyvandarlığı inkişaf etdirirler.

Ardı 4-cü sehifədə

Vergi işçiləri peşə bayramlarını qeyd etmişlər

Azərbaycan Respublikası Vergiler Nazirliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 12 fevral 2000-ci il tarixli fermanına əsasən isə Naxçıvan Muxtar Respublikası Vergiler Nazirliyi yaradılmışdır. Bu fermanın imzalanması Azərbaycan Respublikasında müştəqil vergi xidmətinin formalşaması sahəsində atılan en böyük addımlardandır.

Məhz bundan sonra ölkə iqtaidiyətinin dinamik inkişafına adekvat olaraq vergi sistemini növbəti inkişaf mərhəlesi başlanılmışdır. Vergi organlarından idarəetmə sisteminin bəyənəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, vergi işlərinin konfülli ödənilmesi sisteminin inkişaf etdirilmesi, vergi öde-

yicilərin hüquqlarının etibarlı qorunmasının temin ediləsi, vergidən yayınma halları ilə mübarizənin gücləndirilmesi, vergi işlərinin mecburi ödənilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi, vergi borclarının yaranmasının qarşısının alınması işləri bu gün də uğurla davam etdirilir.

Sonra Şərur Rayon Vergiler Söbəsinin reisi İsmayıllı Fətullayev və Babek Rayon Vergiler Söbəsinin reisi Sefer Əliyarovun çıxışları dinlənilmişdir. Çıxış edənlər məktəb respublikada vergi işlərinin orqanlarına göstərilen dövlət qayğılarından danışmışlar.

Sonda vergi eməkdaşlarının təltifetmə mərasimini keçirilmişdir.

Şəhəri HüSEYNOV

Şərurda daha iki məktəbin binasının tikintisində başlanıb

Ölkəmizdə təhsilin inkişaf etdirilməsi prioritet vazife-lərindən birincidir. Muxtar respublikamızda da təhsil hərəkatı dövlət qayğısı ilə ehətə olunmuşdur. Bunu rayonumuzun təmsilində da aydın görmək mümkündür. Təkcə onu demək kifayətdir ki, son on ilde Şərurda 5408 yerlik 18 yeni məktəb binası tikilmiş, 3550 şagirdin təhsil alması üçün hər cür şəraitli olan məktəblər esaslı şəkildə yeniden qurulmuşdur.

2009-cu ildə rayonda təhsile dövlət qayğılarından yeterince pay düşüb. Belə ki, ötən il Aşağı Daşar, Havaş və Tumaslı kəndlərində yeni məktəblər, Şərur şəhərində kompyuter təlim-tədris mərkəzi, bu ilin yanvar ayında isə rayon mərkəzindəki 1 nömrəli məktəb müəllim və şagirdlərin ixtiyarına verilmişdir. Hazırda 27 təhsil ocağında elektron ləvəhdən istifadə olunur.

Bu il də rayonda bir neçə məktəbin tikintisi, yaxud esaslı şəkildə yeniden qurulması nəzarədə tutulmuşdur. Artıq Yenigə kəndində 568, Maxtadə isə 522 şagird yerlik yeni məktəb binalarının inşasına başlanılmışdır. Tikintilər "Gəmiqaya" Mehdiy Mesliyyəti Cəmiyyətinin inşaatçıları tərəfindən heyata keçirilir. Hər iki obyektin özülləri qazıldıqdan sonra metal qalıqlar toxunmuş və betonlaşdırılmışdır. Məktəblərin qarşısındaki ders ilində istifadəyə verilməsi nəzarədə tutulmuşdur. Bunun üçün işlər sürətli şəkildə aparılır.

Cəfər ƏLİYEV

Əvvəl 1-ci sahifədə

Baş konsul dost və qonşu ölkələr olan İran ile Azerbaycan arasında gündən-güne genişlənen əlaqələrden məmənunluğunu bildirərək demişdir ki, bu əlaqələrin inkişafında Azerbaycan xalqının ümummilli lider Heydər Əliyevin mühüm xidmətləri olmuşdur. Bütün sahələrdə sürətli inkişaf eden Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın yaxın vilayətləri arasındaki əməkdaşlıq ölkələrimizin əlaqələrinin daha da dərinleşməsinə və inkişafına xidmət edir.

Seyid Mehəmməd Təbatəbəyi Azerbaycan-İran münasibətlərinin mehriban qonşuluq və qardaşlıq teləri ilə bir-birinə bağlı olan xalqlarımızın mənafelerinə uyğun olaraq daim inkişaf edəcəyinə və genişlənəcəyinə eminliyini ifadə etmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Meclisinin Sedri Vasif Talibov mərasimde çıxış edərək demişdir: Azerbaycan və İran qonşu dövlətlər-

dir. Mehəz bu sağlam təməl-qonşuluq prinsipi esasında əlaqələrimizin yaranması və inkişafi ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Onun siyasi fealiyyətinin Naxçıvan dövründə, 1992-ci ilde esası qoyulan bu əlaqələr hal-hazırda inkişaf edərək genişlənməkdədir.

Bu gün Azerbaycan və İran prezidentlarının səyi nəticəsində İran-Azerbaycan dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri hər iki ölkənin xalqlarının mənafeyinə və maraqlarına uyğun olaraq qurulmuşdur. Azerbaycan rəhbərinin İran İslam Respublikasına, İran Prezidentinin Azerbaycana, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərləri dostluq və qardaşlığımızın möhkəmənlenmesinə sebəb olmuş, Azerbaycan və İran, eləcə də hər iki ölkənin yaxın bölgələri arasındaki əlaqələr bir nümunə seviyyəsinə çatmışdır.

Əlaqələrimizin yüksək seviyyəsi ni xarakterize edən mühüm amillərdən biri de münasibətlərimizin

böyük bir tarixi esasa, müştərək dəyərlərə söykənmesidir. Xalqlarımızı hansısa bir müvəqqəti maraqlar yox, böyük tarixi prosesin nəticəsi olan İslami müştərək dəyərlər birləşdirir. Bu faktor isə ölkələr və xalqlararası əlaqələrin daha da intensivleşməsinə real zəmin yaradır.

Azerbaycan-İran əlaqələrinin inkişafında Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın Şərqi və Qərbi Azerbaycan vilayətləri arasında yaranmış qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın da mühüm rol vارد. Tərəflər arasında əlaqələrin inkişafı üçün bir sıra işlər görülmüş, energetika, nəqliyyat-kommunikasiya, kənd təsərrüfatı, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, turizm və idman sahələrində əməkdaşlığı hərəkətlə zəmin yaradılmışdır.

Əlaqələrimizin inkişafında İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı Baş konsulu cənab Seyid Mehəmməd Təbatəbəyinin də mühüm xidmətləri olduğunu vurğulayan Ali Meclisin Sedri buna görə Baş kon-

sula təşəkkürünü bildirmişdir.

Qeyd olunmuşdur ki, əlaqələrimizin hazırkı seviyyəsi onun geləcək perspektivini de müəyyənleşdir. Düşünürük ki, bu əlaqələr gelecekdə da hər iki ölkənin əlaqələrinin inkişaf edəcək, dinamik xarakter alacaqdır. Ona görə ki, ölkələrimiz və xalqlarımız arasında həlli çətin görünen məsələ yoxdur. Ona görə ki, biz dost və qardaş ölkələrik. Vəzifə isə bu əlaqələri daha da möhkəmətledən və inkişaf etdirmək ibarətdir. Bu gün qardaş İran xalqı özünün ezsiz bayramını -İslam inqilabının 31-ci ildönümünü qeyd edir. Bayram münasibəti İran xalqını, konsulluğun əməkdaşlığını, tədbir iştirakçılarını tebrik edir, İran İslam Respublikasına inkişaf və təreqqi arzulayıram.

Mərasimdə inqilabdan sonrakı dövrde İran İslam Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafından bəhs edən senedli film nümayiş etdirilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Meclisinin matbuat xidməti

Əhalinin sağlamlığının qorunması diqqət mərkəzindədir

Muxtar respublikamızda əhalinin sağlamlığının qorunması istiqamətində həyata keçirilən ardıcıl və məqsədönlü tədbirlər Şahbuz rayonunda da öz baharşini vermiş, ayrı-ayrı səhiyyə müəssisələri kimi Gigiya və Epidemiologiya Mərkəzinin də maddi-texniki bəzəsi möhkəmləndirilmişdir. Səhiyyə müəssisəsinin direktoru Əli Qurbanov səhəbtində qeyd etdi ki, son illor muxtar respublikamızda həyata keçirilən genişmiyən quruculuq tədbirlərindən bizim kollektiv də bəhrəlnmiş, rayon mərkəzində Gigiya və Epidemiologiya Mərkəzi üçün yeni bina inşa edilmiş, müasir avadanlıqlarla təmin olunmuş laboratoriya tibb işçilərinin istifadəsinə verilmişdir. Eyni zamanda, yerdən mütəmədi nozaret edilmiş və profilaktiki tədbirlərin vaxtı vaxtında həyata keçirilməsi üçün olverisi şərait yaradılmış, 1 adəd dezinfeksiya avtomاسını, ciliyəci aparat, qoruyucularla birləşdikdə iş palṭaları verilmişdir. Bundan başqa, mərkəz bostan-torəvəz mahsullarında və meyvələrde zehri kimyevi maddələrin təyin olunması üçün nitrofest aparati, dezinfeksiya və dezinseksiyadıcı dərman preparatları və laborator analizlərinin aparılması üçün fikum və reaktivlərə təmin olunmuşdur.

Təqvim əsasında keçirilən peyvəndlərin vaxtı vaxtında aparılması üçün verilen dərman preparatları ayrı-ayrı yaşayış məntəqələri üzrə bölünmiş, yeni doğulan körpelerden 6 yaşadək uşaqlar arasında peyvəndlər aparılmış, ehtiyac olan şəxslər fluoqrafik müalicəye cəlb edilərək müalicəyə göndərilmişdir. Onu da qeyd edək ki, dərman preparatları soyuq zəncir prinsipinə əməl olunmaqla yerlərə çatdırılmışdır ki, bu da həyata

keçirilən profilaktiki tədbirlərin müsbət nəticə vermesinə olverisi şərait yaratmışdır.

Müsahibim onu da qeyd etdi ki, torpaq, su, hava, məşət şəraitinin normativləri nəzərə alınmaqla, geniş tədbirlər planı hazırlanmış və bu istiqamətdə profilaktiki tədbirlər həyata keçirilmişdir. Belə ki, önen il 1300 obyektdə 10255 kvadratmetr sahəde dezinfeksiya, 458 obyektdə 6325 kvadratmetr sahəde isə dezinseksiya tədbirləri keçirilmişdir.

Dezinfeksiya tədbirləri ilboyu aparılır. Hazırda rayonun ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

Mərkəzin əməkdaşları tərəfindən torpaq və suyun tərkibinin öyrənilmesi üçün rayonun müxtəlif yerlərindən 215 torpaq və 355 su nümunəsi götürülüb Naxçıvan Muxtar Respublikası Gigiya və Epidemiologiya Mərkəzinin laboratoriyasına göndərilmiş və analizlərin neticələri alınmışdır. Eyni zamanda, ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində reydlər keçirilmiş, əməkçi su hövzələrinə axıdılması ehtimal olunan cırkab sulanınca qarşışı alınmış, sanitariya işləri aparılmışdır. Həmçinin, su hövzələrinin dərmanlanması işi da diqqət mərkəzində saxlanılmış, mütəmədi olaraq tədbirlər keçirilmişdir. Rayon baytarlıq idarəsinin əməkdaşları ilə birgə bruselloyz xəstəliyin ilkin olamətləri və profilaktikası ilə əlaqədar olaraq əhali arasında maarifləndirici səhəbətler aparılmışdır.

Həyata keçirilən ardıcıl və məqsədönlü tədbirlərin noticəsidir ki, rayonda malyariya, polimelit, vəba, quduzluq və sair təhlükeli xəstəliklərə rast gəlinməmiş, epizootik vəziyyət sabit olmuşdur.

Kərim HƏSƏNOV

Yeni səhiyyə ocağında xidmətin seviyyəsi daha da yaxşılaşacaq

Ordubad Rayon Mərkəzi Xəstəxanası uzun illər bölgə sakınlarının sağlamlığının keşiyində duran səhiyyə məsəlesi olub. Artan tələbatı ödəmək, xəstələrin müayinə və müalicəsində müasir metodlardan istifadə etmək, tibbi xidmətin seviyyəsini dəha da yaxşılaşdırmaq üçün muxtar respublikada səhiyyə sahəsində gətirilən hərortəlli qayğıdan bu tibb müasisəsinə də pay düşüb. Belə ki, fevral ayının ovvəlində xəstəxana üçün yeni korpusların inşasına başlanılıb.

60 çarşıyadən ibarət olacaq yeni korpusda müxtəlif səbəblərin fəaliyyətinə hərəkətlə şərait yaradılacaq, maddi-texniki baza gücləndiriləcək, müasir tibbi avadanlıqlar əhaliyə yüksək xidmət göstərməyə imkan verəcək. Binada poliklinikə şəbəsi də nəzərdə tutulub. Həmçinin, iki mərtəbədən ibarət olacaq yoluxucu xəstəliklər şöbəsinə ayrıca bina inşa ediləcək.

Tikinti işləri "Gəmiqaya" Məhdud Məsuliyətli Camiyyətinin inşaatçılarına həvalə olunub. Obyekta maliyyət qədər texnika və işçi gücü cəlb edilib. Binanın tikintisində yerli inşaat materiallarının üstünlük veriləcək.

Inşaatçılar ilk günlərdə onlara yaradılmış şəraitdə səmərəli istifadə edirlər.

Nuray ƏSGƏROVA

Naxçıvan Azərbaycan adlı bir memləkətin on qədim guşelerindən biridir. Qoca Şərqi qapısı sayılan ulu Naxçıvanın hər daşı, hər qayası onda kiçik maddi-mədəniyyət nümunəsi belə bugünkü nəsillərə ulu tariximizdən soraq verir. Yaşı minillərə söykləndən bu yurd yerinin yaranmasının 86 yaşı tamam oldu. Bununla əlaqədər Naxçıvan Muxtar Respublikasında medəniyyətin, idmanın, mətbuatın, tıktıri və memarlıq sahələrinin inkişafında, dövlət qulluğunda xidmətlərinə görə bir qrup şəxs muxtar respublikanın fəxri adalarına layiq görüldü. Bu günlərdə həmin mükafatlarla layiq görünlənlərin bir qismi ilə görüşüb həmsəhbat olduq, onların sevinclərini birgə bölüşdük.

Arif NURİYEV-
Culfa rayon Saltaq
kənd orta məktəbinin müəllimi, emekdar müəllim: Beşər tarixinə nəzarət salsaq gərək ki, elmə, təhsilə dikkət yetirən və ona yüksək qiymət verən ölkələr sərətli inkişafə nail olurlar.

Məhz buna görədir ki, muxtar respublikamızda bu sahaya qayğı getdiyər. Yola saldıığımız 2009-cu il təhsil sahəsində görünen işlərə muxtar respublikanın tarixinə yeni bir sehifə kimi yazıldı. Bir-birdən yaraşılıq yeni məktəb binaları tikilərək və ya əsaslı təmir edilərək istifadə verildi. Onların hamisində müasir idman zalla, kitabxanalar, laboratoriyaların olması, informasiya texnologiyalarının quraşdırılması təhsilsə yüksək nəticələr qazanılmasına sərət yaradıb.

Regionumuzda müəllim eməyinə de böyük önəm verilir. Bu da təsadüfi deyil. Çünkü yüksək seviyyeli təhsil yüksək seviyyeli müəllimlərdən asılıdır. Bu yaxınlarda bir qrup təhsil işçisi Naxçıvan Muxtar Respublikasının emekdar müəllimi fəxri adı verilmesi ümumiyyətdə həm de təhsilimizə göstərilən hərtərəfli qayğının davamlığının göstəricisidir. Fəxri ad alanlar arasında ucqar bir kənd məktəbinin müəlliminin de olması təbii ki, mənim məsuliyyətimi daha da artırıb.

Men bundan sonra da müsteqil Azərbaycan Respublikasının geleceyi olan laiyqli gənc nəslin yetişməsində bütün bılık və bacanığımı sərf edəcək, əlimdən galanı asırgəməyəcəyəm.

Müxtəlif sahələrdə çalışanlar onların eməyinə verilən yüksək qiymətə görə razılıqlarını bildirdilər

İlham SEYİDOV-
Ordubad Rayon
Mərkəzi Xəstəxanasının həkim, emekdar həkim: Muxtar respublikamızda insanların sağlamlığının mühafizəsi istiqamətində hayata keçirilən tədbirlər təqdirəlayıqdır. Yeni sehiyyə obyektlərinin tikintisi, onların müasir avadanlıqlarla təchizatı insanlara tibbi xidmətin seviyyəsinin yüksəldilməsini təmin edən başlıca amillərdən biridir. Danılmaz həqiqətdir ki, son illər ərzində Naxçıvan sehiyyəsinin inkişafı üçün müsələşiş işlər görüləmiş, mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Vaxtıla gözdenəzəq, köhnənləriq düşən ucqar dağ kəndlərində belə bu gün həkim ambulatoriyaları, feldşer-mama məntəqələri fəaliyyət göstərir. Təbii ki, rayon və kəndlərimizdə sehiyyə ocaqlarının tikişli istifadəye verilmesi, onların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, kadr potensialının yaradılması—bütün bunlar muxtar respublika əhalisine göstərilən qayğının ifadəsidir. Bunun nəticəsində ki, muxtar respublika sakinlərinin Naxçıvandandan kenarda müayinə ve müalicə olunmalarına ehtiyac qalmamışdır.

Bütün burlarla yanaşı, axtarışlı peşə sahiblərinin de eməyi unudulmur. Əməyi qiymətləndirilənlərin arasında mənim de adımın olması həyatımı silinməz bir an-

kimi yazılıdır. Buna görə de dövlətimizə dərin minnətdarlığı, mənim bildirəm.

Hafizə ƏLİYEVƏ-
"Şərqi sohəri" qəzetinin redaktoru, emekdar jurnalist:

Har bir cəmiyyətin inkişafında kültəvi in-

Sarayının açılışı və Türk Dünyası dövlət başçılarının IX zirve görüşünün Naxçıvanda keçirilmesini elə edilən uğurların tərkib hissəsi hesab edirəm. Naxçıvan bu zirve görüşüne ev sahibliyi etməkla özünü yüksək medəniyyətini dünya ictimaliyətə təsdiqlədi. Bunun neticesidir ki, 13-15 oktyabr 2009-cu il tarixləri arasında Bakı şəhərində keçirilən "Bakı İsləm Medəniyyətin Paytaxtı-2009" medəniyyət illər çərçivəsində tədbirlərə Naxçıvan 2018-ci ilde İsləm medəniyyətinin paytaxtı seçilmişdir. Bu, muxtar respublikanın zengin tarixinə və medəniyyətinə verilen en yüksək qiymətdir.

Qurur hissə ilə deyə bilerik ki, muxtar respublikamızda bu sahada çalışan neçə-neçə medəniyyət işçisine fəxri adlar verilir, çəkdikləri zəhmət layiqli qiymətinə alır. Bu günlərdə eməyime yüksək qiymət verilməsinə isə mən medəniyyətə göstərilən qayğının davamı hesab edirəm.

Cavid İSMAYILOV-
Naxçıvan Dövlət Universitetinin müəllimi, emekdar rəssam:

Bu günlər mənim de sevincimin həddi-hüdudu yoxdur. Naxçıvan Muxtar Respublikasının emekdar rəsəmi fəxri adına layiq görülmüşəm. Bu dikkət və qayğı məni dəhədən çalışmağa, medəniyyətin inkişafına layiq töhfələr verməyə ruhlandırıb.

Bu gün muxtar respublikamız inkişaf və tərəqqinin yeni mərhəlesi qədəm qoyub. Tikilənlər, qurulanlar göz oxşayı, sosial-iqtisadi inkişafın en yüksək seviyyəsindən soraq verir. Bu isə bütün yaşıradıcı insanların məsuliyətini dəha da artırmır. Həyata keçirilən tədbirlər onlann ilham mənbəyinə çevrilir. Bu günləri qəlam ilə, firça ilə sənət əsərlərinə çevirmək yaşıradıcı insanların göstərilən qayğıya eməli işlə cavab verməkdir.

Hazırlıdı:
Nuray ƏSGƏROVA

Yeni metodlar yeni uğurlara aparır

Müsər dünyada rəqabətə tab gətirmək üçün ilk növbədə təhsili, zəngin biliyklərə, informasiya texnologiyalarına arxalanmaq lazımdır. Bu reallıq əlkəmizdə, eləcə də muxtar respublikamızın düzgün dəyərləndirilərək ölkənin elm və təhsil potensialının gücləndirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Muxtar respublikamızda yeni məktəblərin inşası, onların texniki və kadr təminatının yaxşılaşdırılması daim dikkət markazında duran məsələlərdənəndir. Bu gün muxtar respublikamızın həttə on ucqar kəndlərində belə tikişli istifadəyə verilən məktəbler öz müasirliyinə görə heç də şəhər məktəblərindən geridə qalmır. Hazırda muxtar respublikada fəaliyyət göstərən 220 ümumtəhsil məktəbinin hamısı kompyuterlər təchiz edilmiş, məktəblərə hər 21 şagirdin istifadəsi üçün bir dəst olmaqla 2429 kompyuter verilmişdir. Bu kompyuterlərin əksəriyyəti internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur.

Təhsilin keyfiyyətinin dəha da artırılması üçün atlanan mühüm adımlardan biri də ümumtəhsil məktəblərinin elektron ləvhələrə təmin edilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin xüsusü

dikkət və qayğısı nəticəsində ötən il məktəblərə 120 elektron ləvhə paylanmışdır. Ümumtəhsil məktəblərinin informatica müəllimlərinin itirətildiyi seminarlarda elektron ləvhənin işlənmə qaydaları və əzelləlikləri

izah edilmişdir. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində böyük rol oynayan elektron ləvhədə şagirdlər fizika, riaziyyat və həndəsə fənlərinə aid dərsleri ayəni şəkildə öyrənir. Bu da şagirdlərin dərsləri dəha tez qavramasına sərət yaradır. Kompyuterdən istifadə edilərək müxtəlif test tapşırıqları elektron ləvhələr vasitəsilə şagirdlərə mənimsədir. Artıq tekce şəhərimizdə deyil, rayonlarımızın da bir çox məktəbləri elektron ləvhə ilə təmin olunmuşdur. Ümumiyyətlə, tikilən yeni məktəblərin hamisindən elektron ləvhə ilə təmin olunması nezərdə tutulub.

Göstərilən bu dikkət və qayğının neticesidir ki, təhsildə qazanılan uğurlar da iləbət artrır. Bu sahada eldə olunan nailiyyətlər özünü ilk növbədə ali məktəblərə qəbulun səviyyəsindən göstərir. Əger 2008-ci ilde orta məktəbi bitirən məzunlardan 68 faizi ali məktəblərə sənəd vermişdir, sənəd, bu göstərici ötən il 73 faiz olmuşdur. Ali məktəblərə sənəd veren məzunların 1348 nəfər, orta ixtisas məktəblərinə sənəd verənər isə 422-si tələbə adını qazanmış, 500-700 intervalında yüksək nəticə göstərən abituriyentlərin sayı artaraq 232-yə çatmışdır. Bütün burlar isə elbət ki, dövlətimizin cəmiyyətin hərəkətçiliyi və qüvvəsi olan insan kapitalına dəha böyük önem verdiyinən bariz nümunəsidir. Cünti intellektual potensial cəmiyyətinə və getirdiyi dividendlərə görə bu gün həttə zəngin təbii sərvətləri belə üstələyir.

Ülker ƏLİYEVƏ

Xocalı faciəsinin ildönümünə həsr edilmiş bədii qiraət müsabiqəsi keçirilmişdir

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gece Xocalıda yaşanan dəhşətli faciədən 18 il ötür. Ermeni faşizminin menfur xüsətin ifşa edən bu amansız soyqırım aktı Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı çevrilmiş terror siyasetinin təzahürü olmaqla, bütövlükde bəşəriyyət və insaniyyətə tərədiş qəddar cinayətdir.

Xocalı soyqırının ildönümü münasibətilə YAP Şəhər rayon teşkilatı məktəblərinin bədii qiraət müsabiqəsini keçirmişdir. Müsabiqədə 18 məktəbdən 25 şagird iştirak etmişdir. Müsabiqənin nəticələrindən əsasən, Aşılar kənd məktəbinin şagirdi Aysu Məmmədova II, Muğancı-Mehrəb kənd məktəbinin şagirdi Elvira Əliyeva III yərə layiq görülmüşlər.

Qaliblər YAP Şəhər rayon teşkilatı Heydər Əliyev adına Gəncələr Birliyinin, rayon Gənclər və İdman idarəsinin və rayon Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzinin diplomları və fəxri fərmanları təqdim edilmişdir.

Ordubad Rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminde tez-tez elmi-praktik və oxucu konfransları keçirilir. Bu günlərdə kitabxanada "Xocalı soyqırımı əsrin faciəsi" mövzusunda təşkil edilən sərgi de bu tədbirlərin davamı idi.

Kitabxanaların direktoru Əfşan Məmmədəliyevdən aldığı məlumatda görə, sərgidə Hüseyn Həsənoglunun "Dünyanın menfur milleti erməni", Arif Maqsudovun "Tarihin ağ lokaları və yenidənqurma", Yaqub Məmmədovun, Karim Sükürovun "Qarabağ real tarix, faktlar, sənədlər", Firdun Əsədovun, Sevil Kerimovanın "Çarizmli Azərbaycana getirənlər" adlı kitablar nümayiş etdirilmişdir.

Sərgidə həmçinin şəhidlərinin fotosu, onlar haqqında dərc olunmuş maraqlı yazılar, qəzət və jurnal materialları da özəksin tapılmışdır.

Cəfər ƏLİYEV

Əziz oxular! Bu gündən etibarən qəzetimizdə yeni bir rubrika açıraq-Ziyalı tribünnası. Adından da görünündüyü kimi, bu rubrikada qonaqlarımız müxtar respublikanın tənmiş ziyalıları olacaq. Ayda bir dəfə həmin ziyalılar bu tribunadan oxuculara sözləşəcək, öz dünyagörüşünü, həyat təcrübəsini bizimlə bölüşəcək. Rubrikamızın ilk qonağı Naxçıvan MR Ağsaqqallar Şurasının sədri Əbülfəz Əsgərovudur. Əbülfəz müəllimi təsəddüfi olaraq müsahibimiz kimi seçmədi. Azərbaycan xalqı həmişə ağsaqqal sözünü, öyüd-nəsihətinə böyük ənəm verib. Əbülfəz müəllim də ömrünün ən müdrik çağını yaşıyır. 78 il-lük ömrünə uzun illərin təcrübəsini siğdırıb. Həyatda çox şeylər görüb, çox sinirlərdən çıxıb, zəngin həyat təcrübəsi toplayıb. Onunla səhbatımız əlamətdar bir tarixə-müxtar respublikanın 86 yaşından tamam olduğu günə təsadüf etdi. Elə buradan yola çıxaraq Əbülfəz müəllim ilə ilk sualı da belə ünvaniладıq:

Püşyan kendinde anadan olmuşdur. Ordubad Pedaqoji Mektebini ve V.İ.Lenin adına API-nin (indiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti) coğrafiya fakültesini bitirmiştir. 1955-ci ildən 1957-ci ilədək Püşyan kend orta məktəbinde müellim və direktor işləmişdir. 1957-ci ildən 1971-ci ilədək muxtar respublikada bir sıra mühüm vəzifelerdə çalışmış, 1971-ci ildən 2003-cü ilədək Naxçıvan şəhər

Ziyah-tribunasi

Naxçıvan Muxtar Respublikası inkişafının ən yüksək dövrünü yaşayır

Hər bir naxçıvanlı kimi biz ahıllar da əldə olunmuş bütün uğurlarla haqlı olaraq fəxr edir, belə bir diyarda yaşadığımız üçün özümüzü xoşbəxt sayırıq

-Əbülfez müəllim, muxtar respublikamız 87 yaşına qədəm qoymuş. Siz de yaşı neslin bir nümayəndəsi kimi 86 illik tarixin böyük bir hissəsinin canlı şahidi olmuşunuz. İstərdim elə səhəbetimizə buradan başlayaqq...

-Muxtar respublikaya 9 fevral 1924-cü ilde muxtariyyət statusu verilib. Öten müddət arzində Naxçıvan öz muxtariyyət bayramını 7 dəfə geniş şəkildə qeyd edib. İlk dəfə 1949-cu ilde muxtar respublikanın 25 illiyi təntənə ilə qeyd edildi. Men həmin dövrde Ordubad Pedaqoji Məktəbinin telebəsi idim. Yaxşı xatırlayıram, 25 illik yubileyile bağlı ölkənin har yerində tədbirlər keçirildi. O dövrde Stalin şəxsan muxtar respublikaya təbrik teleqramı vurmusdu. Bu münasibətə həmin yəntəfə müraciət etdi: "Lisen-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev özü şəx-
san yubiley tədbirlərində iştirak
etdi. Men belə hesab edirəm ki,
muxtar respublikanın yubileyləri
içərisində an möhtəşəmi mehz
həmin tədbir oldu. Bu tədbir
diğerlərindən bir çox xüsusiylər
ile fərqləndir. Çünkü Azərbaycan
artıq iqtisadi cəhətdən güclü
bir ölkədir. Onun bütün

tibah seviyəsinə çatmaq mümkün deyildi. Müasir dövrümüzde elm ve tehsil regionda yeniliklərinin esas hərəkətvericisi qüvvəsidir. Ona görə də müxtar respublikada bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədönlü tədbirlər görülür. Tekce ötən 15 il nezəralsaq 178 orta və ali tehsil müəssisəsinin tikiilib istifadəye verildiyini görərik. Üstəlik bu

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin

Təhsil quruculuğu, təhsilin müasir tələblər səviyyəsində təşkili gündəlik fəaliyyətdə əsas diqqət yetirilən sahədir. Bu gün sosial-iqtisadi inkişafla bağlı müxtəlif sahələrə investisiyalar qoyulur. Burada məqsəd müəyyən bir istehsal sahəsinin və ya sahibkarlığın inkişafı ilə bağlıdır, təhsilə qoyulan sərmaya bütövlükdə ölkənin, cəmiyyətin inkişafı ilə bağlıdır. Odur ki, təhsil şəbəkələrinin genişləndirilməsi, ən müasir təhsil infrastrukturunun formalasdırılması bir nömrəli vəzifələr sırasındadır.

bölgeleri kimi, Naxçıvan Muxtar Respublikası da öz inkişafının en yüksek dörignum yaşayır. Blokda şəraitində yaşamasına baxmayaraq, muxtar respublika vətəndaşları müstəqilliyimizin bize verdiyi töhfələr, yüksək ehval-ruhiyyə, ürəkəcqliyi ilə Naxçıvanın muxtarlığı bayramını qeyd edir. Bu gün muxtar respublikada aparılan iqtisadi siyaset, müxtəlif sahələrdə elde olunan inkişaf və tərəqqi ümumiyyətdə, Azərbaycanın inkişaf göstəriciləri kimi qəbul olunur. Heydər Əliyev Sarayında keçirilən yubiley tədbirində çıxış edən ölkə Prezidenti İlham Əliyev de qeyd etdi ki, "Naxçıvanın güclü olması Azərbaycanın güclü olması deməkdir". Bu da təsədüfi xarakter daşıdır. Naxçıvan strateji bir bölgədir. Üfüqda görünən geleçik işə onu deməyə eəsas verir ki, Naxçıvan muxtar respublika kimi yaradılmasının növbəti yubileylerini daha yüksək seviyyədə və fərqli qeyd edəcək, ardıcıl, düşünülmüş, uzaqqorun siyaset nəticəsində özünün tarixi inkişaf yolu uğurla davam etdirəcək.

-Naxçıvandıka yenisəfşə
ve intibahda elm ve təhsilin
xüsusi yeri və payı var. Siz
uzun illor-ıstər sovetlər dönmə,
istərsə də müstəqillik ilə
rində təhsil sahəsində işləyin-
yot göstərmisiniz. O illorla
müsəir dövrü necə müqayisə
edərdiniz?

- Bilirsiniz, elm ve tehsil sa-
hesinde ciddi islahatlar aparılmış
yenileşmeye nail olmadan esl in-

məktəblər və ali təhsil müəssisələri kompyuterləşdirilmiş, zəngin kitabxanalarla, hərortefli imkanlarla temin olunmuşdur. Halbuki, ister sovetlər dönenində, isterse de müstəqilliyimizin ilk illəndə bu haqqda düşünmək Naxçıvanlıların bəlkə də heç ağına gelmirdi. Amma indi, vaxtılı xeyali bəzə uzaq olan bu gerçeklikləri görürük, yaşayırıq. Ən ucqar dağ kəndlərindəki məktəbler öz gözəlliyi ilə sanki bərq vurur və işıqlı galacayımdan xəber verir. Tesadüfi deyil ki, Azərbaycanda ordu quruculuğundan sonra en böyük vesait təhsil sahəsində ayrılmır. Olke başçısi bu vesaiti haqlı olaraq Azərbaycanın gələcəyinə qoyulan sərməyyə adlandırır. Bu gün artıq təhsil sisteminiz sovet dönenindəkündən çox ferqlənir. Indi informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının imkanlarından tədris prosesində geniş istifadə olunur. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin qayğısı ilə orta məktəblərimizə 120-dən çox elektron lõvhə verilmişdir.

Həyata keçirilən tədbirlər öz növbəsində bəhrəsini de verməkdədir. Mən özüm bu gün de məktəbdə müəllim İsladıym üçün bunun canlı şahidiyəm. Artıq məktəbilərin bilik soviyyəsi de yüksəkdir. Hər il keçirilən qəbul imtahanlarının yekununda bunun şahidi olurq. Ali məktəblərə qəbulun təhlili göstərir ki, yüksək bal toplayanlar ilball artımdır. 2009-cu ilde 500-700 bal intervalında netice göstərənlərin sayı 232 nüfərə çatı. Hal-

rindəki C.Məmmədquluzadə adına 2 nömrəli orta məktəbin direktoru işləməlidir. Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvüdür. İndiyədək qəzet və jurnalarda 300-dən çox məqalə, zarisovka, oçerk, hekayə dərc olmuşdur, bir neçə kitabı çapdan çıxmışdır. 7 elmi məqalənin müellifi olan Ə.Əsgərov Naxçıvan Muxtar Respublikasının eməkdar müəllimidir. Hazırda Naxçıvan şəhər 2 nömrəli orta məktəbin müəllimidir. Bununla yanaşı, həm də ictiyai fealiyyətə maşğıl olan Əbülfəz Əsgərov Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağsaqqallar Şurasının sədridir.

buki, 2008-ci ilde 219 nəfər bu neticəyə müvəffəq olmuşdu. 2008-ci ilde 5 nəfər Prezident təqüdünə layiq görülmüşdə, 2009-cu ilde bu rəqəm 9-a çatmışdır. Bütün bunlar digar sahələrdə olduğu kimi, təhsil quruluşunda da ulu önder Heydər Əliyev siyasetinin muxtar res-

Sədri Vasif TALIBOV:

qedər de ehtiyac yoxdur. Ən parlaq müqayisə heç də statistik rəqəmlərə aparılmır. Bu müqayisəni biz dünənimizlə bu günümüzəsindən məsbət dayışıklılıkda görürük. Xoş güzəranımızda, yolda, küçədə yanımızdan öten həmvətanlarımızın üzündə yaranan təbəssümde, muxtar respublikanın her yerində müşahidə olunan yüksək ovqatda görülür. Bu gün muxtar respublika vətəndaşları müxtalif kəndlərdə, qəsəbə və şəhərlərdə ucaldılmış yeni məktəblərin, xəstəxanaların, medəniyyət obyektlərinin, istehsal-emal müəssisələrinin açılışı mərasimlərinə yığılış heyatın fərahını birgə yaşıyır. Olkemizdə işsizlik, yoxsulluq probleminin bu gün necə intensivlikle həll olunduğu, dövlətin öz vətəndaşlarına diqqət və qayğısını görmək üçün statistik araşdırımlar aparmağa lüzum yoxdur. Ən etibarlı istihad yenigündəlik heyat və məşitimidir. Hər bir naxçıvənli kim bizi hillərlərda eldə olunmuş bütün uğurlara görə haqlı olaraq fəxr edir, belə bir diyarda yaşadığımız üçün özümüzü xoşbəxt sayırmı.

-Bildiyimiz kimdir, 2010-cu il muxtar respublikada "Yeniloşma İli" elan olunmuşdur. Artıq həyatımızda yeniləşmə yeni binaların tikintisi ilə yox, şüurumuzda, fəaliyyətlimizdəki yeniliklərlə ölçüləcək. Bu işə hər bir naxçıvanlının qarşısında yeni vəzifələr qoyur. Siz bu həndən ne deyardınız?

-Övvelca onu deym ki, muxtar respublikada her sahədə inkişaf, yeniləmə artıq neçə illərdir ki, mövcuddur. Yola saldıqımız her il muxtar respublikamıza na qədər yeniliklər bəxş etmişdir. Yeni məktəb binaları, xəstəxanalar, sosial obyektlər, emal-istehsal müəssisələri, infrastruktur sahələri, nəhəng tikillər, abad yollar, park və xiyanabalar, göz işlədikcə uzanan yaşlılıq zolaqları... Yaşadığımız 2010-cu il də bize yeniliklər vədir. Bu ilin "Yeniləmə il" elan olunmasa təsadüfi deyil. Artıq bütün dünya, bizi ehət edən ətraf əlem yeniləşir. Bununla ayaqlaşmaq üçün biz də iqtisadi, sosial, mədəni həyatımızda yox, özümzüdə, sür və düşüncimizdə yenileşməliyik.

-Müsahibe üçün sağ olun!
Müsahibəni apardı:
Şəbnəm HƏSƏNƏLİYEVƏ

